

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.VII.45.205/2021/6.

A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin
a tanács elnöke
Dr. Cséffán József
előadó bíró
Dr. Farkas Katalin
bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: Dr. Molnár Péter Ügyvédi Iroda
(ügyintéző: dr. Molnár Péter ügyvéd;
felperesi képviselő címe)

Az alperes: alperes neve
(alperes címe)

Az alperes képviselője: Dr. Halmos Ügyvédi Iroda
(ügyintéző: dr. Halmos Péter ügyvéd;
alperesi képviselő címe)

A per tárgya: felmentés jogellenességével kapcsolatos közszolgálati jogvita

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Pécsi Törvényszék 11.K.700.370/2020/23.

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 11.K.700.370/2020/23. számú ítéletét – amelyet a 11.K.700.370/2020/28. számú ítéletével kiegészített – helybenhagyja.

A Kúria kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 100.000 (százezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 208.000 (kétszáznyolcezer) forint másodfokú eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás

[1] A felperes 2018. június 30. napjától állt az alperes jogelődje, a ... alkalmazásában közszolgálati jogviszonyban, pénzügyi előadó munkakörben.

[2] A munkáltatónál 2019. március közepéig a pénzügyi munkaterületen két köztisztviselő, a felperes és munkatársa végzett munkát. Munkaköri leírásuk nem különítette el a pénzügyi feladatokat, a könyvelési feladatokat, azonban általában a felperes, míg a napi utalásokat a munkatársa végezte, illetve szükség esetén helyettesítették és kisegítették egymást.

[3] Az alperes a felperes közszolgálati jogviszonyát a 2019. április 10. napján kelt felmentéssel, a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 66. §-ában foglalt kötelezettségei megsértésére utalással megszüntette. A felmentés indokolása szerint „[a] közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény pontosan meghatározza a tisztviselő kötelezettségeit. Azon túl a köztisztviselő köteles a feladatait a köz érdekében, szakértelemmel, gondossággal, a kulturált ügyintézés szabályai szerint ellátni. Munkaideje alatt köteles a munkáltató rendelkezésére állni, vezetőjével és munkatársaival együttműködni, továbbá olyan magatartást tanúsítani, hogy az más helytelen megítélését ne idézze elő, illetve feladatait a vezető iránti szakmai lojalitással ellátni. A tisztviselő fenti kötelezettségeit ismétlődő jelleggel, huzamosabb időn keresztül megszegte.”

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[4] A felperes keresetet terjesztett elő, módosított keresetében a közszolgálati jogviszonya jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként 12 havi illetményének megfelelő összegű (3.120.000 forint) átalánykártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Kttv. 193. § (5) bekezdésére hivatkozással. Keresetlevelében előadta, hogy a felmentés jogellenes, mert azt az alperes nem indokolta meg, illetve az indokolásban leírtak nem felelnek meg a világos indokolás követelményeinek, a felmentés indokolása konkrét tényeket még összefoglalásszerűen sem tartalmaz. A felmentésben irreleváns és téves a Kttv. 76. § (1) bekezdésére hivatkozás, tekintettel arra, hogy az alperes a felmentést a Kttv. 66. §-ára (bizalomvesztésre) alapította.

[5] Az alperes védiratában elsődlegesen a felperes keresetének az elutasítását, másodlagosan, amennyiben a bíróság megállapítaná a felmentés jogellenességét, az átalánykártérítés 2 havi illetményének megfelelő összegben megállapítását kérte. Álláspontja szerint a felmentés nem jogellenes, az megfelelő indokolással ellátott és megfelel a világos indokolás követelményeinek, mert a felmondás indokának nem kell feltétlenül részletezőnek lennie, elegendő az összefoglalóan megjelölt indok, ha abból a munkavállaló számára

egyértelmű és világos, hogy miért került sor a felmentésre, miért nem tartanak igényt a köztisztviselő munkájára.

[6] Az alperes előadta, hogy a felmentésben – a keresetlevélben foglaltaktól eltérően – nem hivatkozott a Kttv. 76. § (1) bekezdésére. Amennyiben a köztisztviselőt bizalomvesztésre hivatkozással felmentik, a munkaköri kötelezettségszegés esetén a munkáltatói jogkör gyakorlója nem köteles fegyelmi eljárást indítani. A felperes közszolgálati jogviszonyát bizalomvesztésre hivatkozással szüntette meg, ezért nem indított fegyelmi eljárást a felperessel szemben. Véleménye szerint bizalomvesztésnek minősül, ha a Kttv. 63. § (2) bekezdésének e) pontjában foglalt rendelkezéseknek a kormánytisztviselő nem tesz eleget, a bizalomvesztés megállapításához okszerű indokul szolgál a felperes vezetői tekintélyt csorbító, együttműködési kötelezettséget sértő és munkahelyi légkört zavaró magatartása.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[7] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.600.000 forint átalánykártérítést, valamint a perköltséget, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Döntését a Kttv. 63. § (2) bekezdésének e) pontjában és (3) bekezdésében, 66. § (1)-(2) bekezdésében, 76. § (1)-(2) bekezdésében, 195. § (5) bekezdésében [helyesen 193. § (5) bekezdésében] foglalt rendelkezésekre alapította.

[8] Az elsőfokú bíróság – a Kúria BH2001. 395., BH2000. 511. számú határozatára, az EBD2016. M.7. számú határozatra, valamint az MK 95. számú állásfoglalásra alapított – érvelése szerint a felmentés tartalmazza azt a tényt, hogy bizalomvesztés miatt szűnik meg a felperes közszolgálati jogviszonya, és tartalmazza ennek „egyfajta” indokolását is, azonban az indokolás nem több, mint a jogszabály szövegének szó szerinti megismétlése mindenféle ténybeli alátámasztás nélkül, ezért a felmentés már azt az elsődleges követelményt sem teljesíti, hogy kiderüljön belőle a köztisztviselő számára, hogy konkrétan milyen magatartása vezetett a munkáltató bizalmának az elvesztéséhez. Utalt tovább arra, hogy a bizalomvesztés, mint felmentési indok megjelölés és a Kttv. 76. § (1) bekezdésében írt kormánytisztviselői/közszolgálati tisztviselőnek a kormányzati szolgálati jogviszonyból eredő valamennyi kötelezettségének együttes felsorolása azt eredményezi, hogy a két indokrendszer nem áll összhangban egymással, amely így, további részletesebb indokolás nélkül, már e miatt sem okszerű és világos.

[9] A felmentés alapján a közszolgálati jogviszony megszüntetésének a fő oka a bizalomvesztés, azonban az alperes az indokolásban nagyrészt a kormánytisztviselő kötelezettségeit, illetve ezeknek a kötelezettségeknek a megszegését rögzíti, mint felmentési indokot. Az indokolásban szerepel ugyan a vezető iránti szakmai lojalitás hiánya is, amely a bizalomvesztés alapja, azonban éppen ez a kettősség – a Kttv. 76. § (1) és (2) bekezdésben foglaltak összemosása – eredményezi azt, hogy a felmentés indokolása nem felel meg a jogszabályban előírt világos indokolás követelményének.

[10] Az elsőfokú bíróság vizsgálta azt is, hogy abban az esetben, ha megállapítható lenne a felmentés világossága, és a felmentésben írtakat összefoglaló indoknak lehetne tekinteni, bizonyított lenne-e a rendelkezésre álló adatok alapján a felperes olyan magatartása, mely a vezetője feléje egyébként fennálló bizalmának elvesztése miatt a felmentés jogszerűségét megalapozná. Ennek eredményeként megállapította, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján nem volt megállapítható a vezetői bizalom okszerű elvesztése.

A fellebbezés, fellebbezési ellenkérelem

[11] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatását és elsődlegesen a felperes keresetének az elutasítását, másodlagosan az átalánykártérítés összegének 2 havi illetménynek megfelelő összegre, azaz 520.000 forintra leszállítását, valamint a felperes perköltségben marasztalását kérte.

[12] Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállás alapján tévesen értelmezte és alkalmazta a Kttv. 63. § (2)-(3) bekezdésében, 66. § (1)-(2) bekezdésében, 76. § (2) bekezdésében, a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (2) bekezdésében, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 263. § (1) bekezdésében, valamint az MK 95. számú állásfoglalásban foglaltakat, az ítélet ellentétes továbbá az EBH2016.M.24., BH2003.211. számon közzétett döntésekkel, valamint a Kormánytisztviselői Döntőbizottság határozatának felülvizsgálata iránti per egyes kérdéseiről szóló 3/2016. (III. 21.) KMK vélemény 5. pontjával. Az ítélet a marasztalási összeg tekintetében sérti a Kttv. 193. § (5) bekezdését, a Kp. 78. § (2) bekezdését és a Pp. 263. § (1) bekezdését.

[13] Az alperesnek – lényegében a védiratban foglaltakkal megegyező – álláspontja szerint a felmentés megfelel az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek és a következőes bírói gyakorlat szerinti követelményeknek. Az általa a felmentést megelőzően felhozott, a felmentésben összefoglalóan megjelölt körülményeket jogszabálysértés nélkül értékelhette a bizalomvesztést megalapozó körülményként, és azok okszerűen eredményezhették a felperes jogviszonyának megszüntetését.

[14] Az alperes érvelése szerint az elsőfokú bíróság által megítélt átalánykártérítés összegszerűségében eltúlzott mértékű, mert a felperes több esetben nem tett eleget a vezető utasításának, azokat sajátosan „reagálta” le, negligálta, „a kedvezőtlen munkahelyi helyzet és rossz kommunikáció kialakulásában a felperes is közrehatott”. A felmentést megelőzően írásban rögzített és felperessel közölt hiányosságokat, életkorát, valamint az azonnali felmentést kiváltó „cselekménysort” is értékelni kellett volna, továbbá figyelemmel kellett volna lenni a felperes rövid közszolgálati jogviszonyban töltött idejére, illetve arra, hogy a felmentést követően rövid időn belül elhelyezkedett.

[15] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, az alperes másodfokú perköltségben marasztalását. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felmentés jogellenes, mert az indokolás nem világos, a jogszabály beidézésén kívül mást nem tartalmaz, nem derül ki belőle, hogy az alperes a felmentést a Kttv. 76. § (1) vagy (2) bekezdésére alapítja, a felmentés konkrét tényeket, a bizalomvesztéssel kapcsolatos indokolást még összefoglalásszerűen sem tartalmaz, illetve az alperes az ellene kizárólag a perben felhozott körülményeket sem bizonyította. Álláspontja szerint téves az alperesnek a Kttv. 76. § (1) bekezdésére hivatkozása, mert a felmentést a Kttv. 66. §-ára alapította, ezért csak a 76. § (2) bekezdése megszegésére hivatkozhatott volna. Álláspontja szerint megalapozatlan az alperesnek az átalánykártérítés összegének leszállítása iránti kérelme is a jogsértés súlyára (az indokolási kötelezettség elmulasztására) tekintettel.

A Kúria döntése és a döntés jogi indokai

[16] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[17] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján – a bizonyítás és vizsgálat hivatalbóli elrendelésének körén kívül – kizárólag a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül.

[18] Az alperes fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Kttv. 63. § (2)-(3) bekezdésében, 66. § (1)-(2) bekezdésében, 76. § (2) bekezdésében, 193. § (5) bekezdésében, a Kp. 78. § (2) bekezdésében és a Pp. 263. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseket és ellentétes a követendő bírói gyakorlattal.

[19] Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállás alapján az alperes által is felhívott törvényi rendelkezések helyes értelmezésével és alkalmazásával állapította meg, hogy a felmentés jogellenes, annak indokolása a jogszabályban előírt világos indokolás követelményének nem felel meg, mert abból nem állapítható meg egyértelműen, hogy az alperes konkrétan milyen tényekre és körülményekre alapítva szüntette meg a közszolgálati jogviszonyt és miért nincs szükség a továbbiakban a felperes munkájára. Ebben a körben a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában rögzítettekkel egyetért. Ugyanakkor, ha az elsőfokú bíróság szerint a felmentés indokolása nem felel meg a törvény által előírt követelményeknek (a felmentés nem világos), a felmentésben leírtak összefoglaló indokként vizsgálata a peres eljárásban szükségtelen, megalapozatlan és okszerűtlen, ezért a Kúria az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának erre vonatkozó részét – a [48]-[54] bekezdéseket –, illetve a fellebbezésnek az indokolás ezen részére vonatkozó jogszabálysértéssel kapcsolatos érvelése vizsgálatát mellőzi.

[20] A Kúria a fentiekén túl utal arra is, hogy ebben az ügyben is irányadó határozataiban (Kf.VII.39.245/2020/4., Kf.VII.45.095/2022/6., Kf.VII.45.096/2022/6., Kf.VII.45.097/2022/6., stb.) több alkalommal kifejtette, hogy a felmentési indok világosságának megítélése során nem a szóhasználatnak, hanem az indokolás egészének, a teljes szövegnek van jelentősége. A felmentés (felmondás) indokával kapcsolatban több évtized alatt következetes és egységes bírói gyakorlat alakult ki, amelynek kiindulópontja az MK 95. számú állásfoglalás, amely szerint az írásban közölt felmentésből a felmentés okának világosan ki kell tűnnie, ha a felmentés indokolása a törvényi követelményeknek nem felel meg, a bíróság megállapítja a közszolgálati jogviszony megszüntetésének jogellenességét. A törvényi követelménynek a felmentés indokolása abban az esetben felel meg, ha tartalmazza azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket is, amelyekre a munkáltató a felmentést alapította. Nem szükséges azonban a felmentési ok részletes leírása, hanem a körülményekhez képest elegendő az ok összefoglaló megjelölése is. A törvénynek az írásbeli indokolási kötelezettségre és a felmentés okának világosságára vonatkozó alakiságokkal az a célja, hogy a köztisztviselő a felmentés vele történt közlése után nyomban megismerhesse és ellenőrizhesse azokat az okokat, amelyekre a munkáltató a felmentést alapítja és ennek eredményéhez képest módja legyen a felmentés indokolását vitatni, illetve cáfolni is. Nem az a lényeges tehát, hogy a felmentés részletező indokolást tartalmaz-e vagy összefoglaló meghatározást használ, hanem hogy a felmentés okaként közöltekből megállapítható legyen: miért nincs a munkáltatónál szükség a továbbiakban a köztisztviselő munkájára. Nem világos a fentiekhez képest az az indokolás, amely nem öleli fel azokat a tényeket és körülményeket, amelyekből kitűnik, hogy a köztisztviselő munkájára miért nincs szükség, ezért a köztisztviselőnek nem nyújt lehetőséget sem azok ellenőrzésére, sem a közszolgálati jogvitára való felkészülésre. Ilyen megítélés alá esik különösen a tartalmatlan, közhelyszerű indokolás.

[21] Az MK. 95. számú állásfoglalás közzsférában alkalmazása során nem hagyható figyelmen kívül az Alkotmánybíróságnak a köztisztviselői jogviszony alkotmányosan

meghatározott tartalmát részletező határozataiban [8/2011. (II. 18.) AB határozat, 5/2013. (II. 21.) AB határozat, 1/2016. (I. 29.) AB határozat, 3070/2017. (IV. 19.) AB határozat, 3222/2017. (IX. 25.) AB határozat] foglaltak. Az Alkotmánybíróság kimondta, hogy míg az Mt. fő szabály szerint alapvetően szabad és korlátozhatatlan (ténylegesen relatíve kötött) felmondási jogkört biztosít a munkáltatónak, addig a közszférában az ún. elbocsáthatatlanság elve érvényesül, vagyis felmentésre csak a törvényben meghatározott jogcímek alapján kerülhet sor. Ezeknek a felmentési okoknak a nevesítése olyan garanciális követelmény, amely összefügg a köztisztviselők foglalkoztatási viszonyának sajátos jellegével, vagyis azzal, hogy a versenyszféra szabályozásával szemben a közszférában zárt (karrier) típusú rendszert hozott létre a jogalkotó.

[22] A perbeli esetben az alperes a felmentésben csupán a Kttv. 76. § (1)-(2) bekezdésében felsorolt, a kormánytisztviselő kötelességeit felsoroló egyes rendelkezéseit idézte (ezekre a jogszabályhelyekre utalás nélkül). A felmentés nem tartalmazza azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket, amelyekre az alperes a jogviszonyt megszüntető intézkedést alapította (pl. az új jegyző által írásba foglalt és a felperesnek szóban felolvasott, a munkavégzésével kapcsolatos kifogásokat). Erre figyelemmel helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felmentés olyan indokolást nem tartalmaz, amelyből a felperes közszolgálati jogviszonya megszüntetésének az oka megállapítható, ezért a felmentés jogellenes.

[23] Az a körülmény, hogy a felmentés tartalmazza a pontos jogszabályi hivatkozást, a Kttv. 63. § (1) bekezdés 3) pontját, illetve idézi – a jogszabályhelyre utalás nélkül – a Kttv. 76. § (1)-(2) bekezdés egyes törvényi rendelkezéseinek szövegét, önmagában nem jelenti azt, hogy az megfelel a felmentés indokolásával szemben támasztott törvényi követelményeknek, mert a felmentés indokolása a bizalomvesztésre vonatkozó absztrakt jogalkotói akaratot nem konkretizálja az adott esetre. Kizárólag a törvényi rendelkezések idézése alapján a felperes nem kerülhetett abba a helyzetbe, hogy megismerje azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket, amelyekre a munkáltató a felmentést alapította, a felmentés vele történt közlése után nincs lehetősége ellenőrizni a felmentés okait, nincs lehetősége a felmentés indokolását vitatni, illetve cáfolni.

[24] A közszolgálati jogviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozatokat (pl. a felmentést) írásba kell foglalni [Kttv. 19. § (1) bekezdés]. Az írásba foglalás elmulasztása esetén a jognyilatkozat érvénytelen (semmis), alkalmatlan a célzott joghatás, a közszolgálati jogviszony megszüntetésének a kiváltására. A munkáltatónak a felmentést írásban kell megindokolnia, ezért a szóban közölt (a felmentés közlését megelőző időpontban szóban felolvasott) a felmentés alapjául egyébként felhozható indok is érvénytelen. Ezt az értelmezést támasztja alá a Kúria Mfv.I.10.487/2013/6. számú határozata is, amely szerint a felmondás indokolásának világossága nem jelenti a munkaviszony megszüntetéséhez vezető események felmondásban történő részletes felsorolásának szükségességét, az összefoglaló indok a bírósági eljárásban konkretizálható az indokok körének bővítése nélkül, vagyis a kúriai döntés csak abban az esetben alkalmazható, ha a felmentés összefoglaló indokot tartalmaz. A perbeli esetben a felmentés csupán a köztisztviselő kötelességeire vonatkozó törvényi szöveget idézi, a felmentés indokát összefoglalóan nem tartalmazza.

[25] Az alperes fellebbezésében – az alábbiakban kifejtettekre tekintettel – megalapozatlanul hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság az átalánykártérítés összegét túlzott mértékben állapította meg a Kttv. 193. § (5) bekezdésében meghatározott szempontok alapján.

[26] A Kttv. 193. § (5) bekezdése értelmében a köztisztviselő részére az átalánykártérítés összegét az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelése alapján kell megállapítani, és annak mértéke legalább két, legfeljebb huszonnégyszer havi illetménynek megfelelő összeg.

[27] A Kp. 78. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 279. § (3) bekezdése szerint a bíróság a kártérítés vagy egyéb tartozás összegét, ha az a szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján nem állapítható meg, a per összes körülményeinek mérlegelésével belátása szerint határozza meg.

[28] A Pp. 279. §-ához fűzött indokolás szerint a szabad bírói mérlegeléstől el kell határolni a szabad belátás szerinti döntést. A törvény ugyanis arra ad lehetőséget a bíróságnak, hogy a kártérítés vagy egyéb tartozás összegét, ha az a szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján sem határozható meg, a per összes körülményeinek mérlegelésével saját belátása szerint határozza meg. Erre tehát a bíróságnak csak akkor van lehetősége, ha az összecszerűség bizonyítás útján nem állapítható meg. A szabad belátás alkalmazására csak az objektív bizonyíthatatlanság esetén kerülhet sor. Nem alkalmazható akkor, ha a releváns tény a fél oldaláról bizonyítható lenne, de elmaradt a szükséges bizonyítás, vagy az nem igazolta a tényállás valóságosságát. A szabad belátás nem lehet önkényes: a bíróság döntésének meg kell felelnie a helyes gondolkodás követelményének, és a per anyagából következtethetőnek kell lennie, továbbá kellő meggyőző erővel kell bírnia.

[29] A Kúria ebben a perben is követendő határozata (Kf.VII.45.017/2021/4.) szerint a Kttv. 193. § rendelkezésein alapuló átalánykártérítés iránti igény esetén az összecszerűség – a kártérítés átalány jellegére figyelemmel – bizonyítás útján nem állapítható meg, ezért annak összegét az elsőfokú bíróság az eset összes körülményeinek mérlegelésével szabad belátása szerint határozhatja meg, azonban a szabad belátás – a fent írtak szerint – nem lehet önkényes.

[30] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság által megítélt átalánykártérítés összegének mértékét vitatta, azt eltúlzottnak tekintette, azonban megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelése során az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal a közszolgálati jogviszony jogellenes megszüntetését, mint egyszeri súlyos jogsértést és annak következményeit, továbbá azt, hogy a felperes – ugyan rövid ideig, de – nem maradt folyamatos jogviszonyban, a munkavégzés lehetőségétől átmenti időre elesett, folyamatosan illetményben nem részesült.

[31] Az átalánykártérítés összegét az eset összes körülményeinek figyelembevételével kell megállapítani. A törvény példálózó felsorolása alapján az eset összes körülménye körében különösen a jogsértés és annak következményei súlyának van jelentősége az összecszerűséggel összefüggésben. A jogsértés súlyának az értékelése elsősorban a munkáltató jogellenes megszüntetés során tanúsított magatartásának a mérlegelését jelenti, nem azoknak a körülményeknek („cselekménysornak”) az értékelését, amelyek a munkáltató álláspontja szerint a megszüntetéshez vezettek. A köztisztviselő munkavégzés során tanúsított, a munkáltató által kifogásolt magatartása az átalánykártérítés összecszerűségének megállapítása során – az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően – a jogsértés súlya körében nem vehető figyelembe.

[32] A jogellenesség jogkövetkezményei súlyának értékelésekor a mérlegelés körébe tartozó – az eset egyéb sajátosságainak szem előtt tartása melletti – egyik körülmény lehet a köztisztviselő által elszenvedett vagyoni és nem vagyoni hátrány, azonban az átalánykártérítés a köztisztviselőt a jogkövetkezmények súlyának értékelése (a nem vagyoni hátrány) alapján akkor is megilletheti, ha a jogellenes megszüntetéssel összefüggésben vagyoni kára nem keletkezett.

[33] A perbeli esetben a jogsértés súlya körében kizárólag a felmentési jog gyakorlásával összefüggésben tanúsított munkáltatói magatartás (a felmentés indokolásának a hiánya miatt bekövetkezett súlyos jogsértés), a jogsértés jogkövetkezményei körében a felperesnek a rövidebb ideje fennálló közszolgálati jogviszonya, a jövedelem csökkenése az álláskereső időszakában, illetve életkora voltak értékelhetők.

[34] A Kúria a jogsértés és annak jogkövetkezményei súlyának mérlegelése során a felperes és az elsőfokú bíróság által kifejtett érvek mellett az alperes érveit is figyelembe vette, és a bizonyított objektív körülmények együttes, összességében történő értékelésével – szabad belátása alapján – az elsőfokú bíróság által megállapított átalánykártérítést részben eltérő indokok alapján ugyan, de azzal arányban állónak találta.

[35] A fentiekben kifejtettekre figyelemmel a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét – a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján – helybenhagyta.

Elvi tartalom

[36] *Az írásban közölt felmentésből a felmentés okának világosan ki kell tűnnie, ha a felmentés indokolása a törvényi követelményeknek nem felel meg, a közszolgálati jogviszony megszüntetése jogellenes.*

Záró rész

[37] A Kúria a pervesztes alperest a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú eljárásban felmerült, a felperes ügyvédi munkadíjból álló perköltsége megfizetésére, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi munkadíjról szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése figyelembevételével állapította meg, 2.600.000 forint pertárgyérték alapján.

[38] A Kúria az illetéket a fellebbezési eljárásban a vitássá tett követelésre (2.600.000 forintra) figyelemmel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés b) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján határozta meg (a vitássá tett követelés 8%-a, 208.000 forint). Az alperest az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján megillető teljes személyes illetékmentességre figyelemmel a le nem rótt másodfokú eljárási illeték a magyar állam terhén marad [Pp. 102. § (6) bekezdés].

[39] A Kúria a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 71. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[40] A Kúria ítélete ellen sem fellebbezésnek, sem felülvizsgálatnak nincs helye [Kp. 99. § (1) bekezdés, 116. § d) pont].

Budapest, 2022. augusztus 29.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Cséffán József s. k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s. k. bíró